Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2280

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2280

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0109/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) predstavoval konečný rozpočet Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ďalej len „centrum“) na rozpočtový rok 2022 sumu 99 872 000 EUR, čo je v porovnaní s rokom 2021 pokles o 40,59 % z dôvodu zmien v grantoch Úradu pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie (HERA); keďže rozpočet centra pochádza najmä z rozpočtu Únie;

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky centra za rozpočtový rok 2022 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka centra je spoľahlivá a že príslušné operácie, pokiaľ ide o príjmy, sú zákonné a správne; keďže Dvor audítorov vykonal audit štyroch dohôd o grante v celkovej hodnote 7,9 milióna EUR a zistil, že v troch z nich bola DPH v hodnote 0,6 milióna EUR (8,1 %) zahrnutá medzi oprávnené náklady; keďže prijímatelia vykonávali činnosti ako orgány verejnej moci a DPH preto nie je podľa článku 186 ods. 4 druhého pododseku písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách zahrnutá medzi oprávnené náklady; keďže celková suma výdavkov, ktoré nie sú v súlade s predpismi sa na základe sadzby a výšky DPH, ktoré sa zistili vo vyššie uvedenej vzorke, odhaduje na 2,8 % celkových platobných rozpočtových prostriedkov, ktoré boli v roku 2022 k dispozícii, a teda presahuje prah významnosti stanovený pre audit, čo viedlo k vydaniu výroku s výhradou k zákonnosti a správnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou centra; keďže s výnimkou vyššie uvedenej záležitosti dospel Dvor audítorov k záveru, že príjmy a platby súvisiace s účtovnou závierkou centra za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2022 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne;

C. keďže pokiaľ ide o oblasť obstarávania centra, v roku 2022 neboli hlásené žiadne problémy, ktoré by si vyžadovali nápravné opatrenia, neprebiehajú žiadne nápravné opatrenia z auditov a posúdení z predchádzajúcich rokov a žiadne nápravné opatrenia neostali nevyriešené;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. konštatuje s uspokojením, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2022 prinieslo mieru plnenia viazaných rozpočtových prostriedkov v bežnom roku na úrovni 98,86 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zvýšenie o 0,49 %; konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov v bežnom roku bola 73,61 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje zvýšenie o 9,53 %;

2. vyzýva Komisiu, aby centru poskytla potrebné zdroje na plnenie cieľov stratégie na roky 2021 – 2027 a na vykonávanie prepracovaného mandátu centra v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2370 ([2]);

Výkonnosť

3. pripomína, že poslaním centra je identifikovať, posudzovať a oznamovať súčasné a vznikajúce hrozby pre ľudské zdravie, ktoré predstavujú infekčné choroby, a že centrum pôsobí v nasledujúcich šiestich oblastiach: konkrétne v oblasti dohľadu, podpory pripravenosti a reakcie na epidémie, vedeckého poradenstva, mikrobiologického dohľadu, odbornej prípravy a komunikácie v oblasti verejného zdravia;

([1]) Ú. v. EÚ C 38, 31.1.2023, s. 24.
([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2370 z 23. novembra 2022 o zmene nariadenia (ES) č. 851/2004, ktorým sa zriaďuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (Ú. v. EÚ L 314, 6.12.2022, s. 1).

4. konštatuje, že centrum splnilo 89 % výstupov plánovaných v jednotnom programovom dokumente na roky 2022 – 2024; konštatuje, že 8 % plánovaných výstupov bolo odložených, zatiaľ čo 3 % boli pred koncom roka odložené alebo zrušené; berie na vedomie, že väčšina výstupov, ktoré boli odložené alebo oneskorené, závisela od prijatia a uverejnenia zrevidovaného mandátu centra, k čomu došlo na konci roka 2022; vyzýva centrum, aby zanalyzovalo odložené výstupy a podalo orgánu udeľujúcemu absolutórium správu o svojom pláne ich realizácie;

5. konštatuje, že centrum v roku 2022 v reakcii na pokračujúcu pandémiu ochorenia COVID-19 už tretí rok po sebe uplatňovalo plán núdzovej situácie v oblasti verejného zdravia; berie na vedomie, že v júni sa stupeň závažnosti núdzovej situácie postupne znížil z úrovne 2 (akútna fáza) na úroveň 1 (udržiavacia fáza); zastáva názor, že centrum konalo rýchlo a efektívne počas celého obdobia pandémie; domnieva sa, že centrum by mohlo zohrávať významnejšiu úlohu pri formovaní európskeho programu reakcie na krízu do budúcnosti;

6. konštatuje, že po začiatku ruskej agresie na Ukrajine a príleve utečencov z krajiny centrum spolupracovalo s orgánmi piatich krajín susediacich s Ukrajinou a na základe identifikovaných potrieb zabezpečovalo v rámci svojej pôsobnosti technické a operačné činnosti; berie na vedomie, že v druhej polovici roka došlo k presunu zamerania od operačnej reakcie k strednodobejším/dlhodobejším a strategickejším opatreniam a experti centra boli vyslaní do Poľska a Rumunska na podporu vnútroštátnych orgánov a Svetovej zdravotníckej organizácie, ktoré poskytujú pomoc vysídlenému ukrajinskému obyvateľstvu;

7. konštatuje, že počas jari a leta 2022 centrum súčasne poskytovalo podporu pri troch núdzových situáciách v oblasti verejného zdravia, a to v prípade covidu-19, kiahní a hepatitídy neznámeho pôvodu u detí; konštatuje s uspokojením, že pre centrum to bola jedinečná skúsenosť, pri ktorej sa preverili limity jeho schopnosti vypracúvať posúdenia rizík a usmernenia v prípade viacnásobného ohrozenia zdravia;

8. víta spôsoby, akými centrum vykonáva posilnený mandát, ktorý nadobudol účinnosť v decembri 2022, ako aj transformačný program Aspire (predvídanie, podpora, príprava, informovanie, reakcia a posilnenie) vypracovaný na pomoc pri vykonávaní;

Efektívnosť a prínos

9. pripomína dôležitosť rozšírenia digitalizácie centra z hľadiska jeho vnútornej prevádzky a riadenia, ale aj na urýchlenie digitalizácie postupov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby centrum bolo v tejto súvislosti naďalej aktívne, aby sa zabránilo digitálnej priepasti medzi agentúrami; upozorňuje však na potrebu prijať všetky potrebné bezpečnostné opatrenia, aby sa zabránilo akémukoľvek ohrozeniu online bezpečnosti spracúvaných informácií, a trvá na tom, že je potrebné zintenzívniť boj proti kybernetickým útokom alebo pokusom o infiltráciu, najmä tým, ktoré pochádzajú z Ruska alebo Číny;

10. víta skutočnosť, že centrum pokračovalo v úsilí zvyšovať efektívnosť zavádzaním nových metodík vrátane automatizácie podporných a operačných procesov; konštatuje, že počas roka boli elektronickými pracovnými postupmi automatizované štyri nové administratívne procesy a zaviedlo sa aj nové nákladovo efektívne riešenie pre elektronickú platformu pracovných postupov, ktoré nahradilo K2; konštatuje, že z celkovej analýzy používania elektronických pracovných postupov vyplýva, že si ich osvojil značný počet používateľov a že odstránením zbytočných krokov sa výrazne skrátil čas spracovania a zároveň sa zabezpečilo dodržiavanie právnych predpisov;

Personálna politika

11. konštatuje, že k 31. decembru 2022 plán pracovných miest zahŕňal 215 dočasných zamestnancov povolených v rozpočte Únie (v porovnaní s 208 povolenými pracovnými miestami v roku 2021); poznamenáva, že v roku 2022 centrum okrem toho zamestnávalo 112 zmluvných zamestnancov a päť vyslaných národných expertov;

12. so znepokojením berie na vedomie nedostatočnú rodovú rovnováhu medzi členmi vrcholového a stredného manažmentu centra, kde 4 zo 6 členov (66,67 %) sú muži; berie na vedomie rodovú štruktúru zamestnancov centra, kde z 331 zamestnancov je 198 žien (60 %) a 133 mužov (40 %); víta skutočnosť, že centrum práve prijíma chartu o rozmanitosti a inklúzii, ktorá bude platiť od štvrtého štvrťroka 2023; pripomína, že je dôležité zabezpečiť rodovú rovnováhu, a vyzýva centrum, aby tento aspekt zohľadnilo pri budúcom prijímaní zamestnancov a menovaní do vyššieho a stredného manažmentu; žiada Komisiu a členské štáty, aby zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy pri nomináciách svojich členov do správnej rady centra;

13. vyjadruje znepokojenie nad geografickou rovnováhou v rámci vyššieho a stredného manažmentu centra; žiada centrum, aby o tejto otázke informovalo orgán udeľujúci absolutórium;

14. konštatuje, že prvý návrh „stratégie pre ľudí“ bol vypracovaný v roku 2022 a jeho cieľom je usmerniť modernizáciu a konsolidáciu služieb centra v oblasti riadenia ľudských zdrojov; ďalej konštatuje, že individuálne strategické projekty, ako je nástroj elektronického náboru pracovníkov a online program zaškolenia, boli dokončené v roku 2022, zatiaľ čo iné prebiehajú; vyzýva centrum, aby informovalo orgán udeľujúci absolutórium o akýchkoľvek zmenách v tejto súvislosti; berie na vedomie, že centrum ešte viac posilnilo podporu vzdelávania a rozvoja zamestnancov zvýšením príspevku na individuálnu odbornú prípravu a uľahčením prístupu zamestnancov k platformám elektronického vzdelávania (EU Learn, LinkedIn Learning a virtuálna akadémia centra);

15. konštatuje, že centrum má politiku v oblasti ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania psychickému a sexuálnemu obťažovaniu a že centrum je súčasťou medziagentúrnej pracovnej skupiny dôverných poradcov; so záujmom očakáva ich správu a odporúčania; konštatuje, že v roku 2022 neboli nahlásené žiadne prípady obťažovania, a nabáda centrum, aby pokračovalo v práci na predchádzaní prípadom aj v budúcnosti;

16. konštatuje, že dodatočné pracovné miesta pridelené centru po predĺžení jeho mandátu boli v roku 2022 obsadené; zdôrazňuje, že doplnenie nových úloh a jeho zvyšujúce sa pracovné zaťaženie musí byť spojené s primeraným zodpovedajúcim zvýšením počtu zamestnancov a zdrojov centra a že nedostatok zamestnancov predstavuje značný tlak na kontinuitu jeho činností a ohrozuje kvalitu práce centra;

17. so znepokojením berie na vedomie prekrývajúci sa mandát centra a úradu HERA a vyzýva na zníženie duplicity úsilia medzi týmito dvoma subjektmi a jasné rozdelenie úloh;

Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

18. konštatuje, že centrum naďalej uplatňovalo a posilňovalo svoju politiku nezávislosti v prípade osôb, ktoré nie sú zamestnancami, ako aj tých, ktoré sú zamestnancami; konštatuje, že v roku 2022 chýbalo len malé percento vyhlásení o záujmoch; ďalej konštatuje, že všetci externí odborníci, s ktorými sa konzultovalo počas vypracúvania rýchlych posúdení rizík, pred ich uverejnením predložili vyhlásenia o záujmoch; konštatuje, že všetci členovia správnej rady a poradného fóra, ktorí sa zúčastňovali na zasadnutiach, a tým prispievali k diskusiám, mali platné výročné vyhlásenia o záujmoch a že výročné vyhlásenia o záujmoch vyplnili aj riaditeľka a vedúci oddelení a takisto 99 % externých expertov, ktorí sa zúčastnili na zasadnutiach centra, pri ktorých sa vyžadovala kontrola konfliktu záujmov, predložilo výročné vyhlásenie o záujmoch;

19. vyzýva centrum, aby zabezpečilo, aby všetci členovia správnej rady, členovia poradného fóra a ich náhradníci riadne predkladali požadované ročné vyhlásenia o záujmoch; vyzýva centrum, aby zabezpečilo, že do práce centra budú počas všetkých jeho činností zapojení príslušní odborníci a že sa zachová vysoká úroveň súladu s pravidlami v oblasti konfliktu záujmov;

20. berie na vedomie, že v politike centra týkajúcej sa nezávislosti v prípade osôb, ktoré nie sú zamestnancami, sa stanovuje postup identifikácie a prevencie potenciálnych konfliktov záujmov; konštatuje, že v zásade ide o zhromažďovanie vyhlásení o záujmoch za osobitných okolností, napr. pri tvorbe vedeckých výstupov, ktoré potom posudzuje zamestnanec centra zodpovedný za príslušnú činnosť s podporou pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi; konštatuje, že v roku 2022 nebol nahlásený žiaden skutočný konflikt záujmov;

21. konštatuje, že v roku 2022 bol vypracovaný vnútorný postup týkajúci sa stretnutí centra s komerčnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti jeho mandátu, ktorý sa formálne zaviedol v januári 2023; ďalej konštatuje, že centrum však v roku 2022 neuskutočnilo žiadne takéto stretnutia;

22. berie na vedomie zviditeľnenie centra, ktoré zabezpečilo počas pandémie; zastáva názor, že stále existuje priestor na väčšiu viditeľnosť v médiách, na internete a v sociálnych médiách, aby bolo možné oboznamovať občanov Únie s jeho prácou;

23. vyzýva centrum, aby zabezpečilo úplnú transparentnosť pri zverejňovaní vedeckých štúdií a posilnilo svoju kapacitu externej komunikácie voči verejnosti tým, že zabezpečí, aby všetky kľúčové informácie, najmä v súvislosti s núdzovými situáciami v oblasti verejného zdravia, boli dostupné vo všetkých jazykoch Únie a ľahko prístupné a zrozumiteľné občanom EÚ;

Vnútorná kontrola

24. zdôrazňuje výrok Dvora audítorov s výhradou k zákonnosti a správnosti platieb z dôvodu zahrnutia DPH ako oprávnených výdavkov do dohôd o grante, ktorých príjemcovia vykonávali činnosti z pozície orgánov verejnej moci, pričom tieto platby predstavovali 2,8 % platobných rozpočtových prostriedkov dostupných v roku 2022; pripomína, že pri riadení grantov by centrum malo zabezpečiť súlad s platnými pravidlami, najmä pokiaľ ide o preplácanie DPH prijímateľom, ktorí sú orgánmi verejnej moci;

25. berie na vedomie, že centrum skúma účinnosť systému vnútornej kontroly aspoň raz ročne tým, že posudzuje vykonávanie rámca vnútornej kontroly vrátane vymedzených ukazovateľov a hodnotí hlavné nedostatky, ktoré zistilo samotné centrum alebo ktoré oznámili iné subjekty vrátane Útvaru pre vnútorný audit a Dvora audítorov; ďalej konštatuje, že v roku 2022 došlo k niekoľkým zlepšeniam rámca vnútornej kontroly: napríklad bola vylepšená stratégia kontroly, ktorá bola doplnená novými ukazovateľmi, vylepšený bol katalóg informačných aktív a vypracovala sa nová politika vnútornej komunikácie;

Ďalšie pripomienky

26. víta skutočnosť, že centrum si stanovilo cieľ dať sa v roku 2023 zaregistrovať v rámci EMAS a že plánuje projekt kompenzácie emisií CO_2 (začne sa v prvom štvrťroku 2024), ktorý bude zahŕňať opatrenia na výpočet vplyvu emisií CO_2 a jeho minimalizáciu; berie na vedomie, že súčasťou zavedenia EMAS budú aj špecifické ciele, ktoré sa začnú plniť v roku 2024;

27. oceňuje, že centrum začalo v roku 2022 viac využívať elektronické nástroje v procese verejného obstarávania; konštatuje, že centrum v súčasnosti využíva nástroj Komisie na riadenie verejného obstarávania (PPMT) na registráciu a zverejňovanie všetkých postupov verejného obstarávania vrátane publikácií *ex ante*; konštatuje, že systém PPMT je prepojený so systémom e-Tendering, ktorým sa zverejňujú verejné obstarávania a ktorý v tejto súvislosti slúži aj na zodpovedanie otázok; ďalej konštatuje, že centrum využíva aj vnútorný systém eWorkflow na nákupy podľa rámcových zmlúv a na prieskum pred začatím procesov;

28. s potešením konštatuje, že celková spokojnosť zainteresovaných strán s prácou centra v roku 2022 dosiahla 86 %;

29. pokiaľ ide o ďalšie poznámky prierezovej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([3]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([3]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.